Instanța de fond: Judecătoria Chișinău sediul central, judecător – Guțan Vitalie
Dosarul nr. 2ri-85/25
2-23128045-02-2ri-04032025

D E C I Z I E

02 martie 2026 mun. Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în materie de insolvabilitate, reorganizare și dizolvare a persoanelor juridice din cadrul Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

examinând recursul declarat de Zaharov Angela împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central, din 08 octombrie 2024,
emisă în cadrul procesului de insolvabilitate al SRL „Conflat”,
la cererea administratorului autorizat Muntean Corneliu, cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului SRL „Conflat”,

c o n s t a t ă:

Circumstanțele cauzei

La data de 05 septembrie 2023, creditorul SRL „Central House” în procedura falimentului a înaintat cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL „Conflat”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central din 08 septembrie 2023, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul SRL „Central House” în procedura falimentului cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL „Conflat”, s-a instituit perioada de observație, iar în calitate de administrator provizoriu a fost desemnat Puiu Albert.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 29 noiembrie 2023, s-a admis cererea introductivă înaintată de creditorul SRL „Central House” în procedura falimentului, s-a constatat insolvabilitatea debitorului SRL „Conflat” și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL „Conflat”, cu desemnarea administratorului autorizat Puiu Albert în calitate de lichidator al SRL „Conflat”.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central din 21 martie 2024, s-a dispus destituirea administratorului autorizat Puiu Albert din funcția de lichidator al SRL „Conflat”, cu desemnarea administratorului autorizat Muntean Corneliu în calitate de lichidator al SRL „Conflat”.

La 06 iunie 2024, administratorului autorizat Muntean Corneliu a înaintat cerere cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului SRL „Conflat”, în persoana lui Zaharov Angela și respectiv încasarea în folosul administratorului autorizat Muntean Corneliu a remunerației pentru perioada de activitate în calitate de lichidator la SRL „Conflat” în mărime de 15.000 lei x 2 luni = 30.000 lei.

În motivarea cererii, Muntean Corneliu a invocat că la data de 05 iunie 2024, sunt mai mult de 7 luni de la inițierea procedurii falimentului simplificat menționat. Totodată la data de 05 iunie 2024, sunt mai mult de 2 luni de la numirea administratorului autorizat Muntean Corneliu în funcția de lichidator la SRL „Conflat”. De asemenea, va dura ceva timp până la finisarea procesului cu radierea SRL „Conflat”.

Mai susține că conform procesului-verbal nr.1 al adunării creditorilor din 31 mai 2024, s-a decis de a stabili onorariul fix a lichidatorului în mărime de 15.000 lei.

Totodată, conform informațiilor prezentate în raport, s-a constatat că SRL „Conflat” nu dispune de careva bunuri din contul cărora ar putea fi acoperite cheltuielile procesului de insolvabilitate, inclusiv remunerarea administratorului provizoriu și a lichidatorului.

Afirmă că, conform informațiilor din registrele ASP, administrator și unic asociat la SRL „Conflat” este Zaharov Angela.

Soluția instanței de fond

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 08 octombrie 2024, s-a admis parțial cererea administratorului autorizat Muntean Corneliu și s-au trecut în obligația organelor de conducere ale debitorului SRL „Conflat” cheltuielile procesului, cu încasarea de la unicul asociat și administratorul SRL „Conflat” – Zaharov Angela, în beneficiul administratorului autorizat Muntean Corneliu, onorariul în sumă de 15.000 lei.

În rest, cererea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea recurentului

La 25 februarie 2025, Zaharov Angela a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul central, din 08 octombrie 2024, solicitând casarea încheierii contestate și emiterea unei noi decizii. prin care să fie respins cererea înaintată de către administratorul autorizat Muntean Corneliu.

În motivarea cererii de recurs, Zaharov Angela a invocat că nu a avut cunoștință despre decizia nominalizată, întrucât nu a participat la ședințele de judecată, aflând

despre existența încheierii abia la 21 februarie 2025, prin recepționarea acesteia și a titlului executoriu de la executorul judecătoresc Ungureanu Oleg.

De altfel, recurenta a remarcat că prin hotărârea din 09 iunie 2020, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a stabilit că obligația de plată a onorariului administratorului/lichidatorului și a cheltuielilor aferente poate reveni membrilor organelor de conducere doar în măsura în care este demonstrată culpa acestora la apariția stării de insolvabilitate. Curtea a reținut că instituirea unei obligații de plată în lipsa culpei reprezintă o sarcină excesivă și afectează dreptul de proprietate, subliniind necesitatea respectării principiului echilibrului și a existenței unor garanții efective pentru persoanele vizate.

De asemenea, s-a invocat că hotărârile Curții Constituționale sunt obligatorii *erga omnes* și trebuie aplicate atât sub aspectul dispozitivului, cât și al considerentelor, neputând fi supuse cenzurii de către alte autorități.

În aceste condiții, recurenta a susținut că administratorul autorizat era obligat să probeze culpa membrilor organelor de conducere, inclusiv culpa contestatarului, la apariția stării de insolvabilitate. Or, reclamantul s-a limitat la invocarea temeiurilor legale privind dreptul la onorariu, fără a prezenta probe privind existența culpei.

Totodată, s-a subliniat că administratorul nu a înaintat acțiuni privind atragerea răspunderii subsidiare a asociaților, fapt ce confirmă lipsa unor pretenții întemeiate privind culpa contestatarului în generarea stării de insolvabilitate.

Termenul declarării recursului

Potrivit art. 8 alin. (2) din Legea insolvabilității, încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data comunicării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În acest sens, instanța reține că dovada recepționării încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 08 octombrie 2024 nu a fost constatată, astfel că cererea de recurs înaintată de Zaharov Angela este considerată în termen.

Aprecierea instanței de recurs

Verificând încheierea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul judiciar consideră că recursul declarat de Zaharov Angela urmează a fi respins, cu menținerea încheierii primei instanțe, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

De asemenea, potrivit art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din lucrările cauzei se constată cu certitudine că prin încheierea din 08 septembrie 2023, Judecătoria Chișinău sediul central, a admis spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul SRL „Central House" împotriva SRL „Conflat" și desemnat în calitate de administrator provizoriu Puiu Albert, iar prin hotărârea din 29 noiembrie 2023, instanța a constatat starea de insolvabilitate a debitorului SRL „Conflat" și a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului, Puiu Albert fiind desemnat în calitate de lichidator.

Ulterior, prin încheierea din 21 martie 2024, instanța a dispus destituirea lui Puiu Albert din funcția de lichidator și numirea în această calitate a administratorului autorizat Muntean Corneliu.

La caz, la 06 iunie 2024, lichidatorul Muntean Corneliu a depus o cerere prin care a solicitat încasarea remunerației și cheltuielilor procesului din contul organelor de conducere ale debitorului, respectiv a lui Zaharov Angela, precum și achitarea unui onorariu în sumă totală de 30.000 lei pentru activitatea desfășurată pe parcursul a două luni.

Prin încheierea din 08 octombrie 2024, instanța a admis parțial cererea, dispunând trecerea cheltuielilor procesului în sarcina organelor de conducere ale SRL „Conflat" și obligând-o pe Zaharov Angela, în calitate de unic asociat și administrator, să achite în beneficiul lichidatorului Muntean Corneliu un onorariu de 15.000 lei.

Astfel, invocând dezacord parțial cu încheierea instanței de fond, Zaharov Angela a declarat recurs, solicitând casarea încheierii contestate și emiterea unei noi decizii prin care să fie respins cererea înaintată de către administratorul autorizat Muntean Corneliu.

Analizând argumentele invocate în recurs, instanța le consideră neîntemeiate, urmând a fi respinse din considerentele ce succed.

În argumentarea acestei soluții Colegiul judiciar menționează că potrivit art. 2 alin. (1) din Legea cu privire la administratorii autorizați, în sensul prezentei legi, noțiunea de administrator autorizat (denumit în continuare administrator) semnifică orice persoană fizică învestită potrivit legii cu atribuții de supraveghere și/sau de administrare în cadrul procedurii succesorale, procedurii de insolvabilitate, procedurii de dizolvare judiciară și în alte cazuri prevăzute de legislație, iar art. 3 alin. (1) și (2) din Lege prevede că, administratorul desfășoară o activitate de liber profesionist de interes public, care nu este activitate de întreprinzător. Profesia de administrator poate fi exercitată doar de persoanele autorizate în condițiile prezentei legi și incluse în Registrul administratorilor autorizați.

În context, conform art. 5 alin. (5) lit. c) al Legii insolvabilității, principalele competențe ale instanței de insolvabilitate în cadrul prezentei legi sunt desemnarea

administratorului provizoriu și fixarea remunerației lui, desemnarea administratorului insolvabilității sau, după caz, a lichidatorului care va administra procedura până la confirmarea ori, după caz, până la înlocuirea sa de către adunarea creditorilor, precum și stabilirea atribuțiilor lui pentru această perioadă.

Potrivit prevederilor art. 52 alin. (1) lit. b) din Legea insolvabilității, cheltuielile procesului de insolvabilitate includ remunerația și cheltuielile administratorului provizoriu, ale administratorului insolvabilității/lichidatorului, dacă au fost prevăzute, iar reieșind din art. 66 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, administratorul și lichidatorul primește remunerație în modul stabilit de lege.

Conform art. 70 alin. (1)-(4), (12) și (13) din Legea insolvabilității, pentru îndeplinirea funcțiilor, administratorul/ lichidatorul are dreptul la remunerație și la compensarea cheltuielilor aferente. Remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină. Cuantumul onorariul fix al administratorului/lichidatorului se stabilește de către comitetul creditorilor ori, în cazul în care acesta nu este constituit, de către adunarea creditorilor prin negocieri. Acest cuantum nu poate fi mai mic de coeficientul mediu de multiplicare recomandat pentru stabilirea salariului de funcție al conducătorilor încadrați în unități care nu aplică sistemul de salarizare bazat pe rețeaua tarifară unică de salarizare, înmulțit la cuantumul minim garantat al salariului din sectorul real la unitățile cu autonomie financiară. Onorariul fix stabilit pentru administrator/lichidator se plătește lunar din patrimoniul debitorului. Cheltuielile aferente procedurii instituite prin prezenta lege, inclusiv cheltuielile de publicare, notificare, convocare și comunicare a actelor de procedură efectuate de către administrator/lichidator vor fi suportate din patrimoniul debitorului. În cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvabilitate sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/lichidatorului, a membrilor organelor de conducere ale debitorului în a cărui obligație se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, a președintelui comitetului creditorilor. Încheierea poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică examinarea cauzei.

De asemenea este de menționat faptul că potrivit pct. 73 a hotărârii Curții Constituționale, privind excepția de neconstituționalitate a art. 70 alin. (3) și (13) din Legea insolvabilității, Curtea a statuat că Legea insolvabilității instituie o prezumție a culpei membrilor organelor de conducere, având în vedere obligația lor de a acoperi remunerarea administratorului insolvabilității sau a lichidatorului și cheltuielile acestor subiecte în legătură cu procedurile insolvabilității și lichidării. Această

prezumție nu poate fi răsturnată, așa cum decurge clar din textele legale analizate de către Curte. Mai mult, Curtea notează că membrii organelor de conducere ar întâmpina, în asemenea situații, obstacole insurmontabile, pentru că Legea insolvabilității nici măcar nu pretinde existența unei legături cauzale între insolvabilitate sau faliment și caracterul culpabil al acțiunilor sau al inacțiunilor lor.

În pct. 74 a hotărârii menționate, se reține că echilibrul dintre principii nu trebuie să presupună existența unei sarcini individuale și excesive pentru persoane. Persoanele trebuie să aibă parte de garanții efective și adecvate în eventualitatea abuzurilor (*e.g., unii membri ai organelor de conducere nu trebuie să răspundă patrimonial prin acoperirea onorariului și a cheltuielilor administratorului sau lichidatorului atunci când insolvabilitatea a fost provocată de alți membri ai organelor de conducere*). Chiar dacă persoanele afectate, i.e. membrii organelor de conducere și asociații, acționarii sau membrii debitorului, ar avea posibilitatea să dovedească lipsa culpei lor în eventualele proceduri judiciare, prevederile contestate nu-i absolvă de obligația plății onorariului și a cheltuielilor aferente. Curtea subliniază că asemenea măsuri rigide defavorizează *de plano* dreptul de proprietate al persoanelor în discuție. Din acest punct de vedere, dreptul lor de proprietate este garantat insuficient (*mutatis mutandis, Kotov v. Rusia [MC], 3 aprilie 2012, § 114*).

Mai mult, în pct. 75 din hotărâre, Curtea a statuat că spre deosebire de răspunderea membrilor organelor de conducere față de administratorul insolvabilității/lichidator, răspundere care pretinde, fără diferențierea circumstanțelor, acoperirea sumei onorariului și a cheltuielilor relevante, răspunderea acestor membri față de creditori pretinde, ca aspect esențial, culpa lor la apariția stării de insolvabilitate. Articolul 248 alin. (1) din Lege stabilește că „dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/ lichidatorului instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să le suportate de membrii organelor lui de conducere”.

Curtea a observat că normele contestate comportă consecințe negative pentru membrii organelor de conducere ale societății intrate în insolvabilitate, cărora le impune plata onorariului fix al administratorului insolvabilității/lichidatorului, precum și cheltuielile suportate de acesta, fără ca ei să poarte vreo culpă. Cu alte cuvinte, legislatorul prezumă reaua-credință a acestor persoane.

Totuși, categoria membrilor organelor de conducere ale debitorului este o categorie vastă, care-i poate include, potrivit articolului 247 alin. (1) din Lege pe administratorii societăților comerciale, pe membrii organelor executive, pe membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), pe lichidatori și pe membrii comisiilor de lichidare, precum și pe contabili. Nu toate funcțiile enumerate de Lege și incluse în categoria membrilor organelor de conducere ale debitorului au un rol egal și decisiv în administrarea societății. Mai mult, dacă legislatorul a instituit prezumția culpei membrilor organelor de conducere în privința achitării onorariului

administratorului/lichidatorului, această soluție s-ar fi impus, *a fortiori*, și în cazul răspunderii față de creditorii debitorului, acoperirea datoriilor față de creditori reprezentând scopul general urmărit de lege.

Prin urmare, Curtea a considerat că principiul echilibrului corect impune ca standardul culpei membrilor organelor de conducere la apariția stării de insolvabilitate a debitorului stabilit de articolul 248 din Lege, standard aplicabil pentru realizarea scopului general al Legii, să fie aplicabil și în cazul realizării scopului special al plății onorariului administratorului/lichidatorului.

Respectiv, ținând cont de normele citate supra, Completul de judecată menționează că încasarea remunerației de la membrii organelor de conducere ale debitorului este condiționată de constatarea culpei membrilor organelor de conducere la apariția stării de insolvabilitate a debitorului stabilit de articolul 248 din Legea insolvabilității.

În acest sens, Colegiul notează că instanța de insolvabilitate întemeiat a reținut că acțiunile/inacțiunile întreprinse de Zaharov Angela, în calitate sa de unic asociat și administrator, de stingere a obligațiilor de plată rezultate din locațiunea spațiilor sau nedepunerea cererii introductive în cazul apariției temeiurilor de insolvabilitate, au dus la survenirea insolvabilității debitorului SRL ”Conflat”.

De altfel, dat fiind faptul că în perioada de referință, lichidatorul Muntean Corneliu a activat o perioadă de 2 luni și 15 zile, convocând și petrecând adunarea creditorilor, întocmind și prezentând raportul final și bilanțul de lichidare, iar prin hotărârea Adunării creditorilor SRL „Conflat” din 31 mai 2024 a fost stabilit onorariul lunar lichidatorului în mărime de 15.000 lei, iar la moment, debitorul nu mai dispune de bunuri care pot fi incluse în masa debitoare, trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului SRL „Conflat” în persoana administratorului și unicului asociat Zaharov Angela, este întemeiată.

Or, Completul de judecată susține conceptul expus de prima instanță cu privire la admiterea parțială a pretenției administratorului autorizat Muntean Corneliu și trecerea în obligația organelor de conducere ale debitorului SRL „Conflat”, cheltuielile procesului de insolvabilitate cu încasarea de la unicul asociat și administratorul SRL „Conflat” – Zaharov Angela, în beneficiul administratorului autorizat a onorariului în sumă de 15.000 lei.

Instanța de recurs consideră neîntemeiate argumentele administratorului Zaharov Angela cu privire la faptul că nu a fost înștiințată despre procedura de soluționare a cererii de remunerare a lichidatorului SRL „Conflat”, or dat fiind faptul că corespondența prin poșta terestră expediată în adresa recurentei era restituită cu mențiunea factorului poștal „Nereclamat”, la data de 07 noiembrie 2023 aceasta a fost înțiințată prin telefonogramă despre procesul de judecată (f.d. 127), iar 20 septembrie 2024 a fost citată public (f.d. 226).

Respectiv, din împrejurările constatate rezultă că recurenta a cunoscut despre procesul de judecată și avea obligația de a manifesta diligență în urmărirea cauzei, or

faptul că nu a cunoscut despre examinarea cauzei din motiv că nu a participat la ședințele de judecată nu poate constitui, în sine, un temei suficient pentru anularea actului judecătoresc contestat, acest aspect fiind reținut la etapa stabilirii termenului declarării recursului, iar în privința netemeiniciei pretențiilor administratorului autorizat Muntean Corneliu, careva probe nu au fost prezentate.

De asemenea, deși prin hotărârea din 09 iunie 2020, Curtea Constituțională a statuat că prevederile Legii insolvabilității referitoare la suportarea onorariului administratorului/lichidatorului de către membrii organelor de conducere sunt constituționale în măsura în care este demonstrată culpa acestora la apariția stării de insolvabilitate. instanța de recurs menționează că Zaharov Angela interpretează greșit aceste considerente, ignorând faptul că instanța de judecată, la adoptarea încheierii contestate, a examinat circumstanțele concrete ale cauzei și a reținut implicit existența condițiilor legale pentru angajarea răspunderii.

Mai mult ca atât, instanța de recurs menționează că în procedura de insolvabilitate, aprecierea culpei nu este condiționată exclusiv de existența unei acțiuni separate privind răspunderea organului de conducere, ci poate rezulta din ansamblul probelor administrate în cauză și din conduita persoanelor vizate în perioada relevantă.

La această etapă, Colegiul constată că în prezența circumstanțelor expuse și a normelor legal citate, reieșind din munca efectiv lucrată de administratorul autorizat Muntean Corneliu pe perioada de 2 luni și 15 zile, instanța de insolvabilitate corect a concluzionat întru admiterea parțială a cererii privind încasarea remunerației.

În concluzie, Colegiul menționează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

Astfel, deoarece la judecarea recursului nu au fost constatate careva temeiuri de fapt și de drept, ce ar confirma ilegalitatea încheierii contestate și care ar duce la casarea acesteia, Colegiul ajunge la concluzia că recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii contestate.

Suplimentar, conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi, or, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Din considerentele menționate supra și având în vedere faptul că, instanța de insolvabilitate a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a dat o apreciere

justă probelor administrate, a aplicat corect normele de drept material și procedural, iar în cererea de recurs nu au fost invocate alte circumstanțe care să nu fi fost examinate de către prima instanță, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Zaharov Angela.

În conformitate cu art. 426 alin. (3), art. 427 lit. a), 428 alin. (1), art. 238-241 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Zaharov Angela.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 08 octombrie 2024, emisă în cadrul procesului de insolvabilitate al SRL „Conflat", la cererea administratorului autorizat Muntean Corneliu, cu privire la trecerea remunerației și a cheltuielilor procesului în obligația organelor de conducere ale debitorului SRL „Conflat".

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei